

GRÖNPLAN FÖR ESLÖV

SLUTGILTIG REMISSVERSION

Grönplan för Eslöv bidrar till del lokala miljömålet Rik natur i Miljöstrategi för Eslöv samt mål gällande grönstruktur i Översiktsplan Eslöv 2035. Grönplan för Eslöv gäller för kommunens förvaltningar samt för bolagen Ebo och Merab.

Innehåll

Bakgrund	3
Syfte	3
Organisation	4
Kommunfullmäktige.....	4
Kommunstyrelsen.....	4
Styrgrupp	4
Intern referensgrupp	4
Samordnare.....	4
Rådighet	4
Avgränsningar och kopplingar	5
Uppföljning	6
Mål	6
Åtgärder	8
1. Utveckla gröna stråk.....	8
1.1 Kartläggning av befintliga grönstråk i kommunens tätorter.....	8
1.2 Analys av ekologiskt funktionella nätverk.....	9
1.3 Utredning av grönstråkens genomförbarhet	9
1.4 Grönstråk vid planering och anläggning	9
1.5 Beträddor.....	10
1.6 Koppla samman Östra Eslöv med Snärjet.....	10
2. Säkerställ kvalitativa och gröna tätorter	10
2.1 Ta fram en parkplan	10
2.2 Analysera tätorternas tillgång till kvalitativa grönområden	11
2.3 Använd grönytefaktor som utvärderingskriterium vid markanvisningar	11
2.4 Utveckla grönstrukturen i Östra Eslöv	11
2.5 Riktlinjer för gröna skol- och förskolegårdar.....	12
2.6 Ökad krontäckningsgrad i tätorter	12
3. Utveckla tätortsnära natur.....	13
3.1 Inled en dialog om planläggning av området mellan väg 113 och Snärjet..	13
3.2 Utveckla naturmarken vid Bäckdala i enlighet med detaljplan.....	13

Bakgrund

Grönstruktur är ett samlande begrepp som används för att beskriva ett nätverk av grönska och vatten, i olika geografiska nivåer. Det omfattar allt från praktfulla finparker och trädgårdar till vild natur. Ibland kallas sjöar, hav och vattendrag för blåstruktur men i *Grönplan för Eslöv* behandlas dessa också under begreppet grönstruktur. Åkermark räknas vanligtvis inte in i begreppet men har ändå betydelse för funktioner och utvecklingsmöjligheter av grönstrukturens ytor genom att de ofta ansluter till varandra. Bebyggelse, vägar och torg räknas ofta inte heller till begreppet men avgränsningen är inte alltid självklar. Hårdgjord mark kan täckas av trädkronor och det blir allt vanligare med gröna tak och fasader.

För att kommunens invånare både idag och framöver ska kunna glädjas åt och nyttja gröna kvaliteter krävs en långsiktig planering som tar tillvara på och utvecklar grönstrukturens olika värden. Det är en kontinuerlig process som handlar om park- och naturförvaltning, men också om strategiska frågor som vilka områden som behöver skyddas eller restaureras, eller hur gröna värden ska tas omhand i stadsutvecklingen. Att ta fram en grönplan är en viktig del av arbetet med grönstrukturen.

Arbetet med *Grönplan för Eslöv* har genomförts med stöd av LONA, ett statligt bidrag vars syfte är att främja ett långsiktigt och lokalt naturvårdsengagemang.

Syfte

Grönplan för Eslöv är en handlingsplan för kommunens arbete med planering, utveckling och förvaltning av grönstrukturen i Eslövs kommun.

Grönplanen föreslår konkreta åtgärder för att utveckla, sammanlänka och öka tillgängligheten till parker, grönområden och natur i Eslövs kommun.

Grönplanens långsiktiga mål är att verka för en varierad, sammanhängande och utvecklad grönstruktur som gynnar biologisk mångfald och genererar ekosystemtjänster som exempelvis dagvattenhantering, luftrening, förbättrat lokalklimat, rekreation och hälsa.

Grönplan för Eslöv kopplar till *Miljöstrategi för Eslöv* och ska bidra till att uppfylla målet *Rik natur i Eslöv*. Grönplan för Eslöv verkar också för att uppnå mål i Översiktsplan Eslöv 2035, gällande tätortsnära rekreation, grönområden, natur och gröna stråk.

Till grönplanen hör en bilaga (bilaga 1) vars syfte är att utgöra ett vägledande underlag vid fysisk planering. Bilagan innehåller kartor och beskrivningar av Eslövs grönstruktur, inklusive brister och behov samt information om de åtgärder som föreslås i grönplanen.

Organisation

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antog den 26 februari 2024 *Miljöstrategi för Eslöv* som innehåller mål som ligger till grund för *Grönplan för Eslöv*.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar *Grönplan för Eslöv*.

Styrgrupp

Miljöstrategin har en styrgrupp bestående av kommundirektörens ledningsgrupp. Styrgruppen ska hållas uppdaterad om arbetet med planerna kopplade till miljöstrategin och kan besluta om ändringar i dessa planer.

Intern referensgrupp

Miljöstrategin har en intern referensgrupp bestående av representanter från kommunens olika verksamheter samt från bolagen Ebo och Merab. Arbetet i planerna kopplade till miljöstrategin följs upp, sammanställs och analyseras av referensgruppen. Resultaten redovisas årligen internt och externt.

Samordnare

Grönplan för Eslövs samordnare, projektledare på Miljö och samhällsbyggnad Gata Trafik Park, ska bistå med kompetens och stöd i de processer där kunskap kring grönstrukturens betydelse krävs för att genomföra åtgärderna i *Grönplan för Eslöv*. Grönplanens samordnare ska delta i miljöstrategins referensgrupp och i arbetet med uppföljning.

Rådighet

Kommunorganisationen ska arbeta aktivt med att skydda, värna och utveckla grönstrukturen. Det görs i skötsel av den egna marken, i den fysiska planeringen, i upprättande av avtal, med hjälp av kommunikation, inom pedagogik och i vattenförvaltningsarbetet med mera. Kommunorganisationen ska också samverka med andra aktörer för att bidra till målet *Rik natur i Eslöv*.

Grönplan för Eslöv omfattar all mark inom Eslövs kommun, men åtgärderna berör främst den kommunägda marken. Däremot avser de föreslagna grönstråken både kommunägd och privat mark.

Avgränsningar och kopplingar

Grönplan för Eslöv kopplar till *Översiktsplan Eslöv 2035* som beskriver kommunens framtida målbild och långsiktiga vilja för hur mark, vatten och bebyggelse ska utvecklas hållbart. Grönplanen utgår från översiktsplanens ställningstaganden och utvecklingsstrategier för tätortsnära rekreation, grönområden, grön infrastruktur, natur, gröna stråk samt kartor för mark- och vattenanvändning.

Region Skånes kartläggning *Grönstruktur i Skåne* utgör i kombination med *Översiktsplan Eslöv 2035* föreslagna grönstråk grunden till kartering av grönstråk i *Grönplan för Eslöv*.

Grönplan för Eslöv kopplar till *Miljöstrategi för Eslöv* som visar riktningen för kommunorganisationens miljöarbete med utgångspunkt i de nationella miljömålen och därmed stora delar av de globala målen i Agenda 2030. Miljöstrategin och planerna ska bidra till det regionala miljömålsarbetet som samordnas av Länsstyrelsen.

Grönplan för Eslöv har en stark koppling till *Naturplan för Eslöv* då båda verkar för att uppnå målet *Rik natur i Eslöv* i *Miljöstrategi för Eslöv*. *Grönplan för Eslöv* är mer geografiskt bunden på grund av utvecklingsförslagen av grönstråk samt en rad åtgärder kopplade till specifika platser i kommunen.

Grönstrukturen påverkas inte av administrativa gränser, dock har planen avgränsats till kommungränsen.

Grönplan för Eslöv berör alla ytor som är relevanta för att bevara, utveckla och stärka gröna strukturer. Blå infrastruktur omfattas även av *Grönplan för Eslöv* och definieras som nätverk av vattenmiljöer.

Grönplan för Eslöv hanterar inte frågor som styrs direkt av lagstiftning.

Uppföljning

Uppföljning av åtgärderna i *Grönplan för Eslöv* sker årligen inom ramen för uppföljning av *Miljöstrategi för Eslöv* som också innehåller indikatorer för att mäta status och behov av insatser. Resultatet redovisas både internt och externt och används för att utveckla kommunens miljöarbete.

Uppföljningen görs av ansvarig samordnare för *Grönplan för Eslöv*.

Mål

Grönplanen ska bidra till att uppnå målet *Rik natur i Eslöv* i *Miljöstrategi för Eslöv* samt målen i *Översiktsplan Eslöv 2035*. Ett urval av Översiktsplanens ställningstaganden och utvecklingsstrategier har gjorts avseende vad som är relevant för *Grönplan för Eslöv*.

Miljöstrategi för Eslöv

Målet Rik natur i Eslöv definieras: Naturen och den biologiska mångfalden i Eslövs kommun ska skyddas, bevaras och utvecklas.

- Andelen skyddad natur ska öka.
- Den biologiska mångfalden och ekosystemen ska skyddas, bevaras och utvecklas.
- Våra vattenförekomster ska uppnå God ekologisk- och kemisk status.
- Sprida information om och locka ut människor i naturen.

Översiktsplan 2035

Ställningstaganden

- Vi tillgängliggör natur- och grönområden för tätortsnära rekreation som en viktig del i arbetet för människors hälsa och livskvalitet och för biologisk mångfald.
- Det finns en variation av grönområden och tillgänglig tätortsnära rekreation. Vi utvecklar och samordnar det gröna i staden.
- Bostadsområden har god tillgång till grönområden och/eller tätortsnära rekreation. Ju tätare bebyggelse desto viktigare är tillgången till grönområden.

Utvecklingsstrategier för biologisk mångfald

- Vi bevarar och utvecklar naturområden för deras rekreativa och biologiska värden.
- Vi kartlägger den gröna infrastrukturen för att se hur den ska kompletteras och utvecklas.

Utvecklingsstrategier för grönstruktur

- Alla kommuninvånare har god tillgänglighet till varierade och innehållsrika grönområden för rekreation.
- Eslövs kommun bevarar och skyddar biologisk mångfald i befintliga områden och utvecklar den i nya områden.
- I tätbebyggda områden är människors tillgång till varierade grönområden särskilt viktig.
- Vid förtätning respekteras grönområden för sina samtliga mervärden och ekosystemtjänster.
- Vi skyddar värdefull natur.
- Upplevelserika gång- och cykelstråk i och mellan våra orter tillgängliggör naturen.
- Vi tillgängliggör odlingslandskapet genom att skapa sammanhängande stråk.
- Vi tillgängliggör natur- och kulturområden som är av intresse för hela regionen.

Åtgärder

Åtgärderna i *Grönplan för Eslöv* ska verka för att skapa en utvecklad och mer sammanhängande grönstruktur i Eslövs kommun som bidrar till en ökad biologisk mångfald och fler ekosystemtjänster. Åtgärderna är framtagna i dialog med berörda förvaltningar och utgår från strategier och mål i Miljöstrategi för Eslöv, Översiktsplan Eslöv 2035 och Regionplan Skåne 2022-2040.

Gröna miljöer utgör också viktiga rum för sociala möten, upplevelser, fysisk aktivitet och som spännande och pedagogiska lekmiljöer. Grönskan tillför estetiska värden och gör kommunen mer motståndskraftig för klimatförändringar. För att dessa värden ska kunna nyttjas till fullo krävs det att allmänheten har nära tillgång till kvalitativa natur- och rekreationsområden samt att grönskan finns i tillräcklig omfattning.

Ett effektivt sätt att förbättra grönstrukturen och tillgången till den är att utveckla befintliga eller nya gröna stråk mellan naturområden, grönområden, sjöar, vattendrag och tätorter. Dom gröna stråken kopplar samman grönstrukturen till en fungerande helhet och utgör viktiga länkar både för rekreation och som viktiga spridningsvägar och livsmiljöer för växter och djur.

1. Utveckla gröna stråk

1.1 Kartläggning av befintliga grönstråk i kommunens tätorter

Beskrivning En fördjupad kartläggning av befintliga grönstråk och grönområden ska genomföras i kommunens tätorter exklusive Eslöv (där en kartering redan finns). Kartläggningen ska komplettera den information som finns i kartorna i grönplanen (se bilaga 1) och ska fungera som underlag för kommande prioriteringar gällande utvecklingen av grönstrukturen.

Kartläggningen gäller Billinge, Stockamöllan, Stehag, Kungshult, Hurva, Löberöd, Harlösa, Flyinge, Gårdstånga och Getinge, Örtofta, Vaggarp och Toftaholm och Marieholm.

Ansvar Miljö och samhällsbyggnad - Gata Trafik Park och Stab och Miljö.

Resurs 200 timmar

När När resurs finns

Uppföljning En kartläggning av befintliga grönstråk har tagits fram.

1.2 Analys av ekologiskt funktionella nätverk

Beskrivning Ta fram en analys av ekologiskt funktionella nätverk i kommunen. Analysen ska bygga på utpekade riksintressen, skyddade områden, värdestrakter samt kommunala värdekärnor för natur och landskapsobjekt samt ett antal modellarter. Utifrån analysen är det möjligt att identifiera såväl starka stråk som brister i grönstrukturen. Stråken ska komplettera den kommunövergripande kartan i grönplanen och ligga till grund för kommande prioriteringar.

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxt samt Miljö och samhällsbyggnad - Kart och bygglovsavdelningen och Stab och Miljö

Resurs 200 timmar

När 2025

Uppföljning En analys är genomförd.

1.3 Utredning av grönstråkens genomförbarhet

Beskrivning I grönplanens kartering av gröna stråk (se bilaga 1) redovisas föreslagna nya grönstråk samt befintliga grönstråk i behov av utveckling. Utvecklingsförslagen gäller regionala stråk från Region Skåne, förslag från kommunens översiktsplan samt nya förslag som tagits fram under arbetet med grönplanen. Stråkens genomförbarhet är i detta skede inte utredd och behöver utredas översiktligt för att få en bättre bild av vad som krävs för att förverkliga dessa stråk. Äger kommunen marken eller krävs exempelvis markinköp eller upplåtelseavtal? Hur ser grannkommunernas arbete ut med anslutande regionala stråk? Föreslagna stråk på översiktlig nivå behöver få en mer konkretiserad dragning. Behövs nya gångvägar, stigar, skyltar, växtlighet eller något annat? Kartläggningen gäller hela kommunen.

Ansvar Miljö och samhällsbyggnad - Gata Trafik Park och Stab och Miljö med stöd av Kommunledningskontoret – Tillväxt.

Resurs Inom ram

När När resurs finns

Uppföljning En utredning om grönstråkens genomförbarhet har tagits fram.

1.4 Grönstråk vid planering och anläggning

Beskrivning Utvecklingsförslagen gällande nya grönstråk och grönstråk i behov av utveckling (se bilaga 1) ska förverkligas. De grönstråk som presenteras är en utgångspunkt för planering och kommunen ska alltid förhålla sig till grönstråken vid exploatering och anläggning både genom att ta hänsyn till befintliga stråk och om det är möjligt, utveckla befintliga eller nya grönstråk. Vid genomförandet av grönstråk där kommunen inte har

rådighet över marken kan markinköp eller upplåtelseavtal behöva göras. Anläggnings- och driftskostnader tillkommer och beror av stråkens omfattning.

Ansvar Kommunledningskontoret - Tillväxt och Miljö och samhällsbyggnad
- Gata Trafik Park

Resurs Inom ram (planering av genomförandet)

När När resurs finns

Uppföljning Grönstråk har tillskapats.

1.5 Beträdor

Beskrivning Undersök möjligheten att tillgängliggöra odlingslandskapet genom s.k. beträdor, där smala remsor av obrukad mark lämnas längs åkerkanterna och görs tillgängliga för allmänheten, genom avtal med markägare. Syftet är att skapa sammanhängande grönstråk i odlingslandskapet.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och miljö med stöd av Kommunledningskontoret - Tillväxtavdelningen

Resurs 100 timmar

När När resurs finns

Uppföljning Möjligheten till beträdor har undersökts och strategiska platser har kartlagts.

1.6 Koppla samman Östra Eslöv med Snärjet

Beskrivning Östra Eslövs tillgång till närnatur ska förbättras genom att koppla samman det befintliga grönstråket längs Per Håkanssons väg med Snärjet, genom att förlänga gång- och cykelvägen (se bilaga 1).

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik Park

Resurs När resurs finns

När Vid utveckling av Östra Eslöv i samband med investerings- och exploateringsprojekt.

Uppföljning Gång- och cykelvägen har anlagts.

2. Säkerställ kvalitativa och gröna tätorter

2.1 Ta fram en parkplan

Beskrivning En parkplan ska tas fram för Eslövs tätort, Marieholm och Löberöd. Parkplanen utgår från Grönplan för Eslöv men går djupare in på parkernas och grönområdenas nuvarande utformning och eventuella

utvecklingsmöjligheter. Parkernas kvaliteter analyseras och alla grönområden och parker kategoriseras utifrån karaktär. Syftet är att säkerställa kvalitativa och hållbara parker med varierande innehåll.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik Park

Resurs Inom ram

När Parkplanen beräknas vara färdig 2026.

Uppföljning En parkplan har tagits fram för Eslövs tätort, Marieholm och Löberöd.

2.2 Analysera tätorternas tillgång till kvalitativa grönområden

Beskrivning En analys av kommuninvånarnas tillgång (avstånd) till naturområden, parker och andra kvalitativa grönområden ska genomföras även för de tätorter som inte omfattas av parkplanen.

Analysen avser Billinge, Stockamöllan, Stehag, Kungshult, Hurva, Harlösa, Flyinge, Gårdstånga och Getinge, Örtofta, Vaggarp och Toftaholm.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik Park med stöd av Kart- och bygglovsavdelningen (GIS)

Resurs 40 timmar

När 2025

Uppföljning En tillgångsanalys har tagits fram för ovan listade tätorter.

2.3 Använd grönytefaktor som utvärderingskriterium vid markanvisningar

Beskrivning För att säkerställa gröna kvaliteter och stärka grönstrukturen i kommunens tätorter ska kommunen testa grönytefaktor i minst en markanvisning. Eslövs kommun har inte tidigare har arbetet med grönytefaktor i exploateringsprojekt.

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxtavdelningen.

Resurs 100 timmar

När När kommunen har en markanvisning där grönytefaktor går att tillämpa.

Uppföljning Att krav på grönytefaktor finns med i markanvisning och i efterföljande avtal.

2.4 Utveckla grönstrukturen i Östra Eslöv

Beskrivning Östra Eslöv är ett utpekade bristområde gällande grönsstruktur. I arbetet med stadsutvecklingsprojektet Östra Eslöv har en ekosystemtjänstanalys med tillhörande förslag till grönsstrukturplanering tagits fram. För att kunna utveckla grönsstrukturen i Östra Eslöv behöver en

prioritering av de föreslagna åtgärderna tas fram samt en planering för hur och när åtgärderna ska genomföras. Åtgärderna berör detaljplaner, exploateringsprojekt och investeringsprojekt i Östra Eslöv.

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxtavdelningen med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Gata Trafik Park.

Resurs 100 timmar

När Vid utveckling av Östra Eslöv i samband med investerings- och exploateringsprojekt.

Uppföljning En prioritering av åtgärdsförslagen gällande grönstrukturen i Östra Eslöv har tagits fram inkl. en planering för hur och när åtgärderna ska genomföras.

2.5 Riktlinjer för gröna skol- och förskolegårdar

Beskrivning Ta fram riktlinjer för hur skol- och förskolegårdar kan utformas med ett större inslag av träd, buskar och annan växtlighet. Riktlinjerna tillämpas vid om- och nybyggnation och verkar långsiktigt för att skapa grönare skol- och förskolegårdar i Eslövs kommun.

Ansvar Serviceförvaltningen – Fastighetsavdelningen samt Barn och utbildning

Resurs Inom ram

När 2025

Uppföljning Riktlinjer gällande utformning har tagits fram.

2.6 Ökad krontäckningsgrad i tätorter

Beskrivning En kartläggning och beskrivning av krontäckningsgraden för alla kommunens tätorter är genomförd (2023). Denna visar att det finns brister i alla tätorter. För att ta fram metoder och förhållningssätt som gör att kommunens verksamheter kan arbeta för att öka krontäckningsgraden behöver plan- och exploateringsenheten tillsammans med avdelningen Gata Trafik Park utreda vad som är möjligt. Utredningen ska innehålla aspekter såsom var i kommunen det är lämpligt inleda arbetet, i vilken typ av processer (plan, exploatering, anläggning), ansvarsfördelning och finansiering.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik Park och Kommunledningskontoret - Tillväxtavdelningen

Resurs 40 timmar

När 2025

Uppföljning Har verksamheterna utrett hur kommunen ska arbeta för att öka krontäckningsgraden utifrån 3-30-300-principen?

3. Utveckla tätortsnära natur

3.1 Inled en dialog om planläggning av området mellan väg 113 och Snärjet

Beskrivning Kommunens översiktsplan anger en ändrad markanvändning från jordbruksmark till natur för ett område mellan väg 113 och Snärjet. Kommunen är markägare. För att kunna starta en detaljplaneprocess behöver Kommunledningskontoret och Miljö och Samhällsbyggnad ta fram en gemensam bild av vad som ska hända på platsen och vilka åtgärder det kommer att kräva.

Ansvar Kommunledningskontoret – Tillväxtavdelningen med stöd av Miljö och Samhällsbyggnad – Stab och miljö

Resurs 40 timmar

När 2026

Uppföljning Att det finns en dokumenterad gemensam bild av hur området ska utvecklas.

3.2 Utveckla naturmarken vid Bäckdala i enlighet med detaljplan

Beskrivning Grönområdet vid Bäckdala ska utvecklas till naturmark i enlighet med detaljplanen. Platsen har potential att utvecklas till en grön lunga och är viktig för biologisk mångfald. Exploateringsprojektet är avslutat och annan finansiering behöver tillkomma.

Ansvar Miljö och Samhällsbyggnad - Gata Trafik Park samt Stab och miljö

Resurs Inom ram

När 2030

Uppföljning Har marken vid Bäckdala utvecklats till naturmark.